

FRANKENBERG, OLOF

**Tal hållit wid framledne contracts- prostens
öfwer wästra Hellsinglands contract ... Olof
Högmans jordfästning i Arberå kyrka d. 9
febr. 1806. Af Olof P. Frankenberg. ... Tryckt
i Gefle hos f.d. borgm**

Gävle
1806

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu>

S A L

Liljestr
För 1900.

1700-1829

Hällit wid

Samledne Contracts-Prostens öfver
Wästtra Hellsinglands Contract

och

KyrkoHerdens uti Arberå och
Undersviks församlingar,

Hög-Ärewürdige och Höglärde
Magister,

Herr OLOF HÖGMANS

Jordfästning

I Arberå Kyrka d. 9 Febr. 1806.

af

OLOF P. FRANKENBERG.

V. Contr. Prost och KyrkoHerde i Ljusdal.

Tryckt i Gesle hos f. d. Borgmästaren

CARL GUSTAF SUNDQVIST 1806.

Imprimatur.

Upsala den 19 Martii 1806.

E. A. ALMQVIST.

Fac. Tb. Ups. h. t. Decan.

Du skall fara till dina Fäder med
frid, och i en god ålder begrafwen
warda. Menniskan har icke lefwat
illa, då Gud Sjelf kallat hennes tim-
meliga död en hädanfärd i frid, och
samlas hon till sina Fäder, icke i sina
halfwa dagar, utan sedan hon är mått
af lefwande; så kan man wäl säga, at
wälsignelsen följt henne efter både i
lifwet och i döden. En god och wälsignad
Ålderdom är en frukt af en dygdig och
Gudfruktig ungdom. Och kommer en
stilla, en fridsam och efterlångtad för-
lofning härtill; så har Menniskan njutte

all den sällhet och wälsignelse af Gud, som här i dödligheten kan winnas och erhållas. Den gamle och Gudfruktige Abraham lägger med glädje sina ögon tillhoppa, då han får denna trösten af Gud, hwilken war den sista, som hwilade öfwer hans stoft i mullene, där han, såsom Dawid ligger och sofwer alstinges i frid: Du skalt fara till dina fäder med frid, och i en god ålder begrafwen warda. Gen. 15: 15.

Det är en dubbel nåd och sällhet, som Gud här lofwar Abraham och alla dem, som wandra i Abrahams tro och Gudaktighet: En god, en behagelig ålder, och en salig hådansfärd i frid.

En god och wälsignad ålderdom utgör ingen ringa del af en Menniskas
jor.

jordiska lyckfältighet. Hennes gråa hår
är en heders krona, när hon på
rättfärdighetens väg funnen war-
der. Prov. 16: 31.

Gud har Sjelf tillagt henne wörd-
nad och heder. För ett grått hufvud
skall du upstå, och ära de gamla.
Lev. 19: 37.

Hos en ålderstigen Menniska, som
fruktat Gud i alla sina Lifsdagar, är
en gammal ärfarenhet, en försöker
tro, ett bepröfwat hopp, ett wäldfwat
tålmod, och många härligheter, dem
andre icke äga, som ej hinna till sin
halfwa ålder. Alle disse dyrbara för-
moner komma ifrån Gud, som Sjelf
kallar sig den Gamla af dagarna,
Dan. 7: 9. och som om den gamla och

älderstigna alltid har en besynnerlig wård
 och uppsikt, så framt Gudsfruktan är
 så lysande i hans hjerta, som de grå
 håren på hans hufwud. Wi se ofta
 en gammal och gråhårig blifwa öfwer-
 gifwen af Menniskor; men aldrig af
 Gud. Wi se honom bära sin skröpliga
 hydda med wedermöda; men wi se icke
 den osynliga hand, som leder och uppe-
 håller honom. Wi höre honom under-
 stundom klaga: **HÆRre**, jag är mig
 sjelf till tunga: **HÆRre**, jag wän-
 tar efter dina hälso. Men wi höre
 icke den Andans tröst, som stiger up i
 hans stilla hjärta, när Gud genom
 Profeten så tilltalar honom: Jag skall
 bära dig intill äldren, och intill du
 grå warder, jag skall uplysta, bära
 och hjälpa Esa. 46: 4.

Men

Men du trötte wandringsman!
Du suckar: *HÄRre*, blif när mig;
ty det lider åt aftenen, och dagen
är framfaren. Din suckan är hörd,
och din lefnads aften nalkas, at du
får nedläggga din tunga wandrings staf.
Du skall i älderdomen komma till
grafwen, såsom en hwetekärfwe in-
förd warder i rättan tid. Job. 5:
26. Din Ängeln läse wi at han war
klädd och beredd till at wandra.
Job. 5: Du äfwenså. Du samlas till
dina Fäder, gammal och mått af lef-
wande, till grafwen färdig och till
Himmelen mogen. Du wäntar endast
at få emottaga samma budskap ifrån
Himmelen, som Patriarken Jacob: Nu
gör dig redo, och far utaf detta
Landet in i ditt födslo Land igen.

Gen. 31. O! ett saligt nu, ett frögdefult och wälsignat nu! Nu inbrer den önskade stunden, at du får lägga din hand uti Guds hand, och årfara fullbordan af detta Hans Nådiga Löfte: Du skalt fara till dina fäder med frid, och i en god ålder begrafwen warda.

Så länge Lefnadsdagen warar; heter det: Menniskan måste alltid wara i strid på jordena. Job: 7: 1. Fiender och farligheter fela oss icke. Wi äro därmed på alla sidor omgifne. Guds Ord förtiger icke för oss med hwad många och listiga fiender wi hafwe at strida, och emot alt det hinder och motstånd, som af dem göres oss uti salighetens eftersträfwande och årbållande. Men war tröst och oförfärad, du redelige

lige Jesu Christi stridsman, när du
 stridt efter din Frälsares willja, och
 igenom Hans blods kraft behållit se-
 gren; så får du ock fara hådan i frid.
 När den sista stunden nalkas, och dina
 ögon skola snart läggas tillsammans.
 O! huru hugneligt är det då at kunna
 se upp i Himmelen, och weta, at du
 där äger en Nädig Gud och försont Fa-
 der. När Angestswetten utpräflas, när
 wärk och sweda will likasom sönderbräka
 alla leder: O! huru tröst och frimodig
 är din Själ, när du kan säga: **Si!**
Gud är min hälsa, jag är säker, och
fruktar mig intet; ty HERREN
Gud är min starkhet, min Psalm
och min hälsa. Es. 12: 2. När
Belial's bäckar tryckas omhvärfwa själen
på alla sidor, när dödsens bitterhet an-

griper henne, när ängest och fruktan
 intaga henne. O! huru munter och
 förnögd blifwer hon, när hon får höra
 detta Guds ljusliga tilltal: fruckta dig
 icke, du Alltelige, frid ware med
 dig, war tröst, war tröst. Dan. 10:
 9. Gode Gud! För Christi skull, låt
 oss alla få ärfara en sådan frid! då lig-
 ge wi i Jesu skjöte, då hwile wi un-
 der Guds wingars skugga, då blifwe
 wi icke öfwerwundne af våra fienders
 listiga anlopp, då få wi i döden ingå
 i de sälla fridsbusen i Himmelen. Ja,
 HERRE Jesu! Låt vår sista dag i
 werlden blifwa en fridsdag, på hwilken
 wi kunna med frimodighet instämma i
 denna Simeons sista swanesång:
 HERRE! nu låter du din tjenare
 fara i frid.

B. A.

W. Åhörare! Ibland det ringa antalet Menniskor, som äro nog lycklige att få njuta fullbordan af ofwänanförde Guds Nådiga Löfte till Patriarken Abraham; räkne wi billigt den wördade Älderman, hwars stoft ligger förwarat innom den tränga boning, som här står för våra ögon. Han har af Gud blifwit wälsignad med en hög, och tillika god och behagelig ålder. Han har ock nu fädt fara till sina Söder med frid. Jag menar detta Hellsinglands Wästra Contracts wördade Styresman och Contracts-Prost, och Ryrkoherden wid dessa Respective och Hederwårde Arberå och Undersviks Församlingar, i Lifstiden, Hög Åre-wördige och Höglärde Magister, Herr OLOF HÖGMAN. Wi äro nu samlade innom dessa helgade murar, at

at åt hans minne frambara det fista
 offret af vår wördnad, kärlek och wän-
 skay, hwaraf Salige Herr Prosten i
 Lifstiden gordt sig så högt förtjänt.
 Den hedern at tolka det har blifwit
 mig updragen. En heder, som jag med
 all högaktning årkänner; men nödgas
 beklaga saknaden af en däremot swa-
 rande förnåga. Ett så hedrande för-
 troende hade wisserligen fordrat en mera
 skickelig och wältalig tunga, än som
 fallit på min lott. För hwilken brist
 jag dock wägar hoppas och wänta ett
 ädelmodigt öfwerseende.

Salige Herr Prosten räknar sina
 dagar och år ifrån den 8 Febr. 1719,
 då Han föddes i Högbo Annex Försam-
 ling af dygdiga men torftiga Föräldrar *),
 af

---

*) Fadren war Corporal wid Kongl. Hellsinge-Reges-
 mentets Ofvansjö Compagnie. Död på Norrsta

af hwilkas ringa förmögenhet han ej kunde wänta mycken hjelv och biträde på den käftsamma wäg han ämnade sig. Men hans egen ifriga hog och lust för Studier öfwerwant alla hinder och swårigheter. Han började sin Lärdoms bana i Gefle Schola och Gymnasium. Wäl underbygd i sina Studier, reste han med sina Lärares Goda och hedrande Wittneebörd därtifrån till Upsala Academie om hösten 1738. Med hwad flit och åtrå efter grundeliga insikter Salige Herr Prosten nyttjade den Academiska undervisningen, därom wittna de wackra Lärdoms prof Han offentliggen ådogalade åren 1747 och 1749 *), jämte de flera Lärda Förhör han,

---

Ställen i Nov. 1718. Modren Brita Johans-Dotter, död i Arberå 1777.

*) Disp. pro exerc. De prima Imperatium Philosophia under Eloqv. & Pol. Prof. Herr Magister Joh.

han, under dessa åren med heder och beröm genomgått, hwarefter han, i Junii Månad sistnämnde år, fick emottaga den wäl förtjänta Lager-Kransen. Uppå Max. V. Consistorii egen Kallelse, blef wår unga Magister HÖGMAN det påföljande året eller 1750 till det Hel. Prediko-Embete inwigd, och strax därpå försänd till Stockholm, at, på begäran, af då warande Comministrarna uti Clara och Olofs Församlingar, blifwa deras ensamme Medhjelpare. Detta Hans första inträde i den stora världen war för honom ganska bedröfligt; medan han måste wara åskådare af den förfärliga wädeld, som 1751 ödelade ej allenast Clara Kyrka, des skrud och alla prydnader, samt Församlingens öfriga

pub-

Ihre. Pro gradu De causis Magnitudinis Reipublicæ Romanæ, under Eloqv. Prof. Herr Magister Per Ekerman.

publica Hus; utan ock en tredjedel af hela Församlingen, hwaraf Herr Magister HÖGMAN äfwen hade sin druga känning. År 1753, då den ena af Comministrarna, Magister Sundius, med döden afgick; blef Magister HÖGMAN förordnad at förestå Hans Synla till år 1755, då han erhöit Wederbérandes förordnande at wara Vice Rector wid Clara Schola. Hans Skickelighet wid Barna . undervisningen gorde honom snart wäl känd, och förtjänt till denna Synlas århållande, som ock året därpå skjedde. Här öpnades ett nytt tillfälle för Rector HÖGMANS nit och wårksamhet, hwaraf Han på detta ställe lämnat efterwerlden ett wackert wedermåle, genom den fond för denna Schola, som han, genom sitt förord hos sina Wänner, insamlade, och wid sitt afträde ifrån denna Synla i Ryrko. Rådets händer

händer öfverlämnade. Denna wackra
 gerning blef af Rörko. Rådet med tack-
 samhet emottagen och ansedd, och, till
 Rector HÖGMANS ewärdesliga beröm,
 i dess Minnes-Bok anteknad. Under
 den tid Rector HÖGMAN arbetade så-
 som Lärare, dels i Församlingen, och
 dels i Scholan; hade Han äfwen den
 förmon, at så fördelaktigt blifwa känd
 af Hans Excellence, framledne Riks-
 Rådet, Högwälbörne Herr Grefwe
 Löfvenhjelm, at Han till Dess Hus-
 Predikant blef antagen, hwilken Syssa
 Han, till Hans Excellences Höga nöje,
 tillika med arbetet wid Scholan, i 8 år
 förrättade.

År 1758 inträffade för Sal. Herr
 Prosten ett nytt och glädjande tidevarf,
 då han ingick en lycklig Åtta förening
 med sin nu i öm sorg efterlämnade
 Auke.

Unke. Fru, Högdäla Fru, Sara Stjerner,
 en wärdig Dotter af Framledne Rege-
 ments-Pastorn wid Kongl. Lif-Gardiet,
 Herr Magister Jonas Stjerner; och dess äf-
 wen afledna Waka, Wälborna Fru,
 Magdalena Leijonmark. Frukten af deras
 äkta sammanlesnad i snart 48 år har
 varit 2:ne Söner, af hwilka den ena
 genom döden bortgådt, i en ålder, då
 han gaf det måst fågnande hopp at blif-
 wa sina Föräldrars ålderdoms tröst och
 glädje.

Sedan Salige Herr Prosten, år
 1761, undergådt Pastoral-Förhör i Up-
 sala, och därwid å nyo aflagt berömliga
 prof af sin Lärdom och skickelighet; år-
 hölt han 1763 Misfive till då lediga
 KyrkoHerde Beställningen i dessa Re-
 spective och Hederwårda Församlingar
 af hwilka han hugnades med nästan
 enhällig Kallelse. I följe hwaraf Han
 B året

året därpå, heller i Maji Månad 1764, tillträdde denna Sysla; Men innan hinflyttningen skjedde; gjorde Salige Herr Prosten åter en resa till Upsala, och där aflämnade ett nytt bewis af sina insigter, och sin färdighet i det Latinska Språket, genom en wacker Oration, *) som han hölt inför sina Förmän och Stiftets där då församlade Prästerkap.

Efter hållit wal; blef Salige Herr Prosten, år 1775, enhålligt kallad, och sedan af Hdgwördigste Arke-Biskopen, Salige Herr Doctor Beronius förordnad till Contracts-Prost öfwer detta Hellingslands Västra Contract. Och ehuru det är det widsträktaste och beswärligaste i hela vårt Stift; hafwa dock alla hit hörande wiktiga wärf och ärender blifwit af Salige Herr Prosten skjötte med den
nit

---

*) De Libris Eccles, Luth. Symbolicis.

nit och wärksambhet, at ingen kan neka
 Honom det witsord, at Han warit en
 uplyst, rådig och förfaren man i För-
 samlingens wård och skötsel, och de
 förefallande ärenders afgörande till al-
 las nöje och nytta. Men oaktadt alla
 Hans tråguna och mångfaldiga göromål,
 både såsom Contracts-Prost och Kyrko-
 Herde; kunde de ändå icke hindra Ho-
 nom, at ännu en gång öfwertyga den
 Lärda världen om sin grundeliga Theo-
 logiska Lärdom, i det Han, uti sitt
 64:de Ålders år, åtog sig, och med ut-
 märkt heder utförde Præsidium wid det
 Prästmöte, som höls i Upsala år 1782. *)
 Bördnad och wänskap skulle ännu kun-
 na säga mycken sanning till Sal. Herr
 Prostens beröm, utan frucktan at
 smickra. Men hwad göres mitt wittnes-
 börd

---

*) Då Art. De Homine Integro förswarades.

börd behof? Han har wittnesbörd af
 hwar rättfämnig Man, och af sjelfwa
 samningen. Hwem har mera trogit och
 trågit arbetat, än Han? Wi hafwe ju
 med förundran sedt honom in i högsta
 åldren med munterhet och styrka för-
 rätta flera Embetet åtföljande göromål?
 Schwart wi wände oss, se wi wede-
 målen af Hans nit och wärksambhet,
 i synnerhet inom dessa Församlingar.
 Ett nytt Orgelwerk, ny Sacristia, ny
 Predikstol och Läktare, 2:ne nya Måf-
 hakar, ett snygt och wacker Likhus af
 sten upfördt på Ryrkogården, nytt
 Scholæ-Hus och Sochnstuga här i Ar-
 berå, en ny wacker och prydlig Kyrka
 i Undersvik, allt i Hans tid och igenom
 Hans nitfulla åtgärd tillkommit, allt
 detta bår ju det tydeligaste wittnesbörd
 därom. Och det, som i synnerhet bår
 förewiga Salige Herr Prostens minne,
 är

är den nit och ömhet han wisat för närwarande och tillkommande Släckters underwisning i deras Christendoms-kunskap, genom den wackra Schole-Inrättning, som Han här stiftat, och den ganfska betydliga fond Han äfwen därtill anskaffat. Wärdaste Ledamöter af dessa Christeliga Församlingar! Kunnen I wäl någonsin förgäta denna Eder wärdade Lärares uttrötteliga bemödande och omsorg för Edert och Edra Barns fanna wäl. Tacken Gud, som så länge låtit Eder behålla en sådan Herde och Lärare. Bedjen ock innerligen Gud, at Han i nåd sänder Eder uti Hans ställe en Herde, som fyller den bortgångnas rum, och, som af Gud Sjelf är utrustad med nåd, med Anda och Kraft at rätt göra en Ewangelisk Predikares wärk, och uträtta sitt wiktiga Embete redeliga.

All hugswalelses Gud och Barmhertighetenes Fader! ingjute sin Kraftiga tröst i deras särade hjärtan, som måst blöda wid detta sorgeliga tillfälle. HERren gifwe den bedröfwade Anke-Frumnåd, at med tålmod och tacksägelse, med frimodighet och hopp förbida den saliga stund, då hon åter skall få se sin bortgångna Wän, då hennes hjärta skall glädjas, och ingen skall taga Hennes glädje ifrån Henne.

Och hwad skall jag säga dig, Min bedröfwade Wän och Broder! Du wärdige Son af en så Wärdig Far. Förwara Din Faders Minne i Ditt tacksamma hjärta. Och huru skulle Du wäl kunna glömma en Fader, som har gordt allt, som haft all käftnad ospard at befordra din wälgång och grundlagga din lycksalighet: En Far, som sjelf samman-

manhnutit Älfta Bandet emellan Dig och Din Älskwärda Maka: Och det, som är ännu mera sällsynt, ja, nästan oärhördt, sjelf instält och med sin wälfignesse beledsagat Dig uti det wicktiga Embete Du bekläder, i wärdighet lika med Hans egit: hwilken rar och sällsynt, hwilken tillfridsställande och förnöijande händelse för både Far och Son!

Men Du wördade Gråhårsman! Du nitfulle Arbetare i Din HÆres Wingård! Ditt arbete är slutat, Din hwila är funnen: Du har nu sådt fara till Dina Fäder med frid, och i en god ålder begrafwen warda.

Din qwarlämnade Hjord saknar Dig; ty Hon torde icke så snart få Din life. Din efterlämnade Maka förjer Dig; ty Hennes stöd är kullslagit,
och

och Hennes ålderdoms staf sönderbruten.
Din enda Son begråter Dig; ty Han
känner smärtan af sin oårsätteliga för-
lust. Dina Wänner beklaga sin mist-
ning; ty de känna wårdet af Ditt stadiga
tänkesätt, Din upriktighet och trosfasthet
emot dem, som woro Dine wårkelige
Wänner. Dine Embets-Bröder i
Contractet kunna icke heller dölja
sin oro; ty de sakna i Dig sin Ålder-
man och eftersyn. Salig är då den
Lärare, salig är hwar och en Christen,
som så får fara till sina Fäder med
frid, och i en god ålder begrafwen
warda. Amen.

www.books2ebooks.eu